

Centraal Bureau voor de Statistiek

Divisie Macro-economische statistieken en publicaties

Informatie herziening Standaard Bedrijfsindeling

De door het CBS gebruikte classificatie om bedrijven naar hun economische activiteiten in te delen, de Standaard Bedrijfsindeling, wordt herzien. Dit heeft gevolgen voor statistieken en registers.

1. Inleiding

Om bedrijven en instellingen in te delen naar hun hoofdactiviteit gebruikt het CBS de Standaard Bedrijfsindeling (SBI). De SBI is gebaseerd op de indeling van de Europese Unie (de NACE) en op die van de Verenigde Naties (de ISIC). Tot 2008 werd de in 1993 vastgestelde indeling, de SBI'93 gebruikt. Dit jaar, 2008, vindt een ingrijpende revisie plaats van de internationale indelingen en daarmee ook van de daarop gebaseerde SBI. De SBI'93 wordt vervangen door de SBI 2008. Dit heeft gevolgen voor statistieken en registers. In deze notitie wordt ingegaan op de aanleiding en de voordelen van de SBI-herziening, de belangrijkste wijzigingen, het tijdspad en de betekenis van de herziening voor de gebruikers van de indeling.

2. Aanleiding nieuwe indeling

De tot nu toe gebruikte indeling van bedrijfsactiviteiten is de in 1993 vastgestelde indeling, de SBI'93. Deze indeling is echter verouderd. Immers, economische activiteiten zijn niet star. Nieuwe activiteiten ontstaan (bijvoorbeeld in de dienstverlening), bestaande activiteiten ontwikkelen zich en andere worden minder interessant. Daarom worden de nationale en internationale indelingen ongeveer eens in de 15 jaar geactualiseerd. Zo is er een nieuwe versie van de NACE ontstaan die via een Europese verordening vanaf 1 januari 2008 verplicht is voor de lidstaten. Voor Nederland betekent dit dat vanaf 1 januari de van de NACE afgeleide SBI 2008 van kracht is.

3. Voordelen SBI 2008

De invoering van de nieuwe SBI heeft verschillende voordelen. Zo houdt de nieuwe SBI meer rekening met de eisen van deze tijd en sluit het beter aan op de huidige economische activiteiten. De nieuwe SBI-structuur is op een aantal punten, zoals de informatiesector, aangescherpt en uitgebreid waardoor het detailniveau binnen de sectoren toeneemt. Daarnaast sluiten de SBI 2008 en de internationale indelingen beter op elkaar aan, waardoor het eenvoudiger is internationale cijfers met elkaar te vergelijken.

4. Belangrijkste wijzigingen

De belangrijkste wijziging in de SBI-structuur ten opzichte van de SBI'93 is de vorming van een nieuwe SBI-categorie voor de informatie- en communicatiesector. Hierin worden activiteiten gecombineerd op het gebied van uitgeverijen, film, radio en televisie, informatietechnologie en telecommunicatie die in de SBI'93 op verschillende plaatsen zijn ingedeeld. Ook is er een sector gecreëerd voor de verwerking van afval en recycling. Verder zijn op een groot aantal andere plaatsen vernieuwingen aangebracht, zodat de SBI 2008, weer een up-to-date instrument biedt om de economie te beschrijven en bestanden in te delen naar relevante gezichtspunten.

Centraal Bureau voor de Statistiek

Divisie Macro-economische statistieken en publicaties

5. Tijdpad

Uitgangspunt voor het tijdpad vormen de richtlijnen van Eurostat. Op hoofdlijnen geven deze aan dat de productiestatistieken met ingang van verslagjaar 2008 naar SBI 2008 moeten publiceren. Daarnaast zullen deze statistieken dit verslagjaar ook naar SBI'93 cijfers moeten opleveren. De maand- en kwartaalstatistieken daarentegen gaan met ingang van verslagjaar 2009 over naar SBI 2008. Tevens geldt voor deze statistieken de verplichting om gelijktijdig met de oplevering van de eerste SBI 2008 cijfers ook de tijdreeksen voor de periode 2000-2008 terug te leggen naar SBI 2008.

Voor de Nationale Rekeningen geldt een ander tijdpad. Tot september 2011 moeten alle data die Nationale Rekeningen (NR) aan Eurostat aanlevert op SBI'93 gebaseerd zijn. Pas m.i.v. september 2011 moeten voor het eerst gegevens volgens SBI 2008 geleverd worden. Hierbij gaat het dan om de jaarcyclus 2008 Definitief – 2009 Nader Voorlopig – 2010 Voorlopig.

Het hiervoor beschreven tijdpad van implementatie van de SBI 2008 in de statistieken impliceert dat in het bedrijvenregister van het CBS in de periode medio 2008 tot en met 2011 zowel SBI'93 als SBI 2008 opgenomen moeten zijn.

6. Gevolgen voor CBS-producten

Zoals uit het hiervoor geschetste tijdpad blijkt, is de Eurostatrichtlijn dat de statistieken van de ene op de andere verslagperiode overgaan op SBI 2008. Doordat de SBI-herziening geen 1-op-1 schakeling betreft, maar deels ook opsplitsing in klassen zullen de statistieken die op basis van SBI 2008 gemaakt worden niet altijd zonder meer vergelijkbaar zijn met cijfers uit voorgaande jaren die op basis van SBI'93 gemaakt zijn. Om een breuk in tijdreeksen te beperken, zal het CBS statistieken tijdelijk publiceren naar zowel SBI'93 als SBI 2008. Daarnaast zullen niet alleen de tijdreeksen voor de maand- en kwartaalstatistieken maar ook de tijdreeksen voor de productiestatistieken tot verslagjaar 2000 ook naar SBI 2008 gemaakt worden.

Zoals gezegd: voor de Nationale Rekeningen geldt dat vanaf verslagjaar 2008 Definitief alle gegevens naar SBI 2008 worden gepubliceerd. Het voornemen is om bij de eerste publicatie ook een tijdreeks terug tot 1998 beschikbaar te stellen. Dit staat echter nog niet definitief vast. Wel is aan Eurostat de toezegging gedaan dat de SBI 2008 tot 1969 teruggelegd wordt.

7. Gevolgen voor gebruikers SBI

De SBI-herziening heeft niet alleen gevolgen voor het CBS. Ook gebruikers van de SBI of van rapportages van het CBS of andere dataleveranciers die op de SBI gebaseerd zijn, zullen gevolgen ondervinden van de invoering van SBI 2008. Of een gebruiker geraakt wordt door de SBI-herziening en daarom actie moet ondernemen om op de overgang naar SBI 2008 voorbereid te zijn, is afhankelijk van de wijze van gebruik van de SBI. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Het gebruik van rapportages van het CBS of andere dataleveranciers die zijn uitgesplitst naar de SBI (of de BIK, de door de Kamers van Koophandel gebruikte indeling voor economische activiteiten, die is afgeleid van SBI'93);
- Het gebruik van gegevens die zijn uitgesplitst naar de SBI (of de BIK) voor het maken van eigen rapportages en analyses;
- Het gebruik van cijfers volgens SBI'93 voor het samenstellen van eigen indicatoren, het schatten van modelvergelijkingen e.d.;
- Het leveren van gegevens volgens SBI'93 aan afnemers, klanten, achterban e.d.;

Centraal Bureau voor de Statistiek

Divisie Macro-economische statistieken en publicaties

- Het gebruik van gegevens volgens SBI'93 voor administratieve doeleinden, zoals het bepalen van premies of opslagen per bedrijfstak, het indexeren van contracten e.d.;
- Het gebruik van applicaties, databases e.d. waarin de SBI is opgenomen (bijv. eigen databasesysteem waarin gegevens zijn uitgesplitst naar SBI'93, applicaties waarin de SBI gebruikt wordt voor bepaling van de premie).

Als één of meer van de hiervoor genoemde punten bij een organisatie spelen, zal de organisatie voorbereidingen moeten treffen om op de SBI 2008 te kunnen overgaan.

8. Nadere informatie

Mocht u naar aanleiding van deze notitie nog vragen hebben, dan kunt u deze mailen naar SBI-2008@cbs.nl.